

Javnozdravstveni ukrepi za zmanjšanje tveganj in povečanja ozaveščenosti o raku prebavil pri mladih

Mojca Gobec, Ministrstvo za zdravje

Uvod

- Naraščanje rakov prebavil pri mlajših odraslih globalno
- Ključna je preventiva in zgodnje prepoznavanje znakov bolezni

Dejavniki tveganja pri mladih odraslih

- Prehrana (ultraprocesirana hrana, malo vlaknin)
- Kajenje in alkohol
- Premalo telesne aktivnosti
- Debelost
- Genetska predispozicija in družinska obremenjenost

Javnozdravstvene politike in ukrepi za podporo sprememb življenjskega sloga

- Spremembe tobačne zakonodaje
- Izvajanje ukrepov alkoholne politike
- Preventivni zdravstveni programi na primarni ravni zdravstvenega varstva
- Programi promocije zdravja na delovnem mestu, v vzgojno-izobraževalnih ustanovah in v skupnosti
- **Nacionalni program za prehrano in gibanje**
- **Nacionalna strategija zdravstvene pismenosti**

Presejanje in zgodnje odkrivanje

- Presejanje za raka na debelem črevesu in danki v starostni skupini od 50-74 let
- Presejanje na raka želodca?
- Preboji na področju cepiv?

- Poznavanje zgodnjih simptomov
- Hitra pot v diagnostiko (“fast-track”)
- Vloga zdravnikov družinske medicine
- Družinsko presejanje in genetsko svetovanje

Zaključek

- Raki prebavil pri mlajših odraslih so naraščajoč izziv
- Preprečevanje + zgodnje odkrivanje = največje koristi
- Potrebno je sodelovanje vseh sektorjev in ravni družbe za oblikovanje pogojev za zdrav življenjski slog v vseh življenjskih obdobjih
- Pomembna vloga nevladnih organizacija in društev bolnikov

DPOR – celovit program obvladovanja raka v Sloveniji